

**ІНВЕСТИЦІЙНО-ІНОВАЦІЙНІ
ЗАСАДИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ЕКОНОМІКИ В РИНКОВИХ УМОВАХ**

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**Ужгород-Мукачево
24-25 квітня 2015 року**

Міністерство освіти і науки України
Ужгородський торгово-економічний інститут Київського
національного торгово-економічного університету
Мукачівський державний університет
Карпатський університет ім. Августина Волошина
ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН
України»
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Пряшівський університет в Пряшеві (Словаччина)
Вища школа м.Нірєдьгаза (Угорщина)
Технічний університет м.Габрово (Болгарія)

**ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В РИНКОВИХ УМОВАХ**

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Ужгород-Мукачево
24-25 квітня 2015 року

Інвестиційно-інноваційні засади розвитку національної економіки в ринкових умовах: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 24-25 квітня 2015 року / Ред. кол.: Лендел М.А. (гол. ред.) та ін. – Ужгород-Мукачево: Вид-во «Карпатська вежа», - 492 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Інвестиційно-інноваційні засади розвитку національної економіки в ринкових умовах». Розглядаються питання інвестиційно-інноваційного розвитку економіки, досліджуються теоретичні та практичні аспекти інвестиційно-інноваційної діяльності на національному та регіональному рівнях, проблеми удосконалення системи управління виробництвом на інноваційній основі та розвитку підприємництва і сільських територій, використання інструментів менеджменту, маркетингу та фінансово-облікового забезпечення інвестиційно-інвестиційних процесів. Значну увагу приділено моделюванню економічного зростання регіонів.

Видання розраховане на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються проблемами розвитку економіки.

Редакційна колегія:

Лендел М.А. - член-кореспондент НААН України, д.е.н., професор,
Гаврилко П.П. – к.е.н., професор, **Черничко Т.В.** – д.е.н., професор,
Проскура В.Ф. – д.е.н., професор, **Пітюлич М.І.** – д.е.н., професор,
Химинець В.В. – д.е.н., професор, **Чучка І.М.** – к.е.н., доцент, **Лендел О.Д.**

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Ужгородський торгово-економічний інститут КНТЕУ, 2015

© Мукачівський державний університет, 2015

РОЗДІЛ 1. ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Богуцька О.А. Формування інвестиційного капіталу підприємств на фондовому ринку	15
Брицький Р.М. Інвестиційно-інноваційні засади розвитку національної економіки в ринкових умовах і проблеми зміцнення її економічної безпеки	17
Брітченко І.Г. Інноваційно-інвестиційні засади розвитку банківської системи України в умовах інтеграції до ЄС	19
Брітченко І.Г., Князевич А.О. Структурні ринку інновацій	21
Брітченко І.Г., Плисюк Т.Г. Шляхи активізації інвестиційно-інноваційної діяльності у агропромисловому комплексі	24
Бухун Ю.В. Аналіз розвитку високих технологій в розвинених країнах. Досвід для України	27
Вовк М.В., Франчук І.Б. Організаційно-економічний механізм формування та забезпечення інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств	29
Гаврилко П.П., Колодійчук А.В. Стан та перспективи розвитку технополісу «П'ятихатки» як передової інноваційної структури України	31
Гегедош К.В. Міжнародний франчайзинг як один із засобів виходу українських підприємств із кризового стану	33
Деделюк К.Ю. Національне інвестиційне середовище: регіональний вимір	36
Жукова Л.М., Дем'янова К.А. Механізм реалізації інвестиційної політики держави в контексті модернізації національної економіки	38
Замрига А.В. Формування системи управління інноваційними процесами в аграрному секторі	40
Ігнатова О.А. Інвестування коштів у реструктуризацію неплатоспроможних банків	42
Коваленко О.В. Концептуальний підхід до побудови моделі інноваційного розвитку продовольчого комплексу	44
Козик І.М. Джерела фінансування та роль капітальних інвестицій в Україні	46
Краус Н.М. Формування «інноваційного коридору» в процесі інституціоналізації інноваційної економіки в рамках моделі «9і»	49
Кужельєв М.О., Брітченко І.Г., Стабіас С.М. Розвиток ринку	

вимогам сьогодення, складності нових системних проблем, які породжуються в різних взаємопов'язаних сферах життєдіяльності компаній – на рівні макро- і мікроекономіки, у сфері фінансів, інвестицій, інновацій, маркетингу, логістики, корпоративного менеджменту. Створення національних брендів і просування інноваційних національних продуктів навіть в теперішніх складних умовах – втрати практично 20% економічного потенціалу України за 2013-2015 рр. через анексію Криму, війну на Донбасі, міграцію з України і «мізків», і фінансового капіталу – архіважливо для українського суспільства, для утвердження національної ідеї розвитку цивілізованого суспільства.

Нинішні проблеми багатократного перевищення вартості фіктивного капіталу порівняно із вартістю реальних активів, суттєве вимивання тих активів з господарського обігу, невіршені проблеми із погашенням кредитів за минулі і поточні борги при низькій ліквідності балансу більшості вітчизняних виробників – це є наслідками відсутності дієвої загальнонаціональної стратегії інноваційно-інвестиційного розвитку української економіки, недостатності ресурсного забезпечення інноваційних проєктів, неефективного фондового ринку в Україні, маніпулювання очікуваннями потенційних інвесторів на фондових біржах, високої корумпованості економіки. Відомо, що на вітчизняних фондових майданчиках (активно працювали лише 2-3 фондові біржі) презентувалися так звані сміттєві цінні папери (ЦП) з нульовими рівнями лістингу. Саме завдяки таким низькоякісним ЦП здійснювалися крупномасштабні спекулятивні операції з відмиванням коштів олігархічних структур та їх виведенням в офшорні зони, що поглибило кризові явища в економіці країни, у фінансовій системі, погіршилося інвестиційне середовище діяльності товаровиробників, а загальний борг держави в 2015 р. сягнув майже 80% ВВП. Обслуговування зростаючих зовнішніх боргів, постійне дотування збиткового монополіста «Нафтогаз» України та інші явища фінансового характеру заставляють науковців і практиків шукати нові моделі менеджменту, управління економікою, інноваційні джерела створення вартості, розроблення таких стратегій інноваційного розвитку, які знизять зовнішню залежність виробників від матеріальних потоків, акцентуватимуть увагу на створенні інноваційних продуктів нематеріального типу – послуги з інжинірингу, маркетингу і логістики, програмного забезпечення, комп'ютерного обслуговування, екології тощо.

Асиметрія в інформованості суб'єктів ринку, випереджальне зростання витрат, пов'язаних із конкурентною боротьбою, обробкою інформації, входженням чи виходом з ринку, пролонгуванням кредитів (так звані трансакційні витрати), порівняно з витратами на виготовлення товарів та надання послуг – це додаткові чинники інфляції в економіці і зниження цінності капіталу клієнта, недооцінювання вартості інтелектуального капіталу, порушення фундаментальних основ відтворення капіталу – промислового, банківського, інноваційного. Тому інформаційне забезпечення інноваційного розвитку – одна з актуальних проблем зміцнення економічної

безпеки на макро- і мікрорівнях у напрямку своєчасного виявлення «непрацюючих» активів і неефективного менеджменту в різних видах діяльності підприємств, а також ідентифікації джерел породження конфлікту національних та корпоративних інтересів власників акціонерного капіталу. Це означає, що економічна безпека – це багатогранне, складне поняття, яке необхідно тлумачити і досліджувати в різних площинах – політико-правовій, організаційно-управлінській, інституціональній, інноваційно-інвестиційній, фінансово-економічній, соціальній, адже економіка пов'язана з формуванням найбільш ефективних способів використання обмежених (дефіцитних) ресурсів для досягнення соціальних цілей розвитку суспільства і зниження тиску на природне середовище.

УДК 33.336.717

І.Г. БРІТЧЕНКО

д.е.н., проф., професор кафедри фінансів,
Ужгородський торгово-економічний інститут КНТЕУ, м. Ужгород

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄС

Інтеграція України до європейського економічного простору призводить до посилення конкуренції на ринку капіталу та банківських послуг. Для національної банківської системи актуальними є виклики з боку відкритого ринку банківських послуг Європейського союзу. Незважаючи на значну увагу приділену як закордонними, так і вітчизняними науковцями питанням інноваційно-інвестиційного розвитку національної банківської системи практично не вирішеними є зазначене питання в умовах інтеграції до європейського економічного простору [1],[2]. При інтеграції до ЄС виникають нові можливості для подальшого розвитку національної банківської системи України, можливостями по залученню значно більших обсягів більш дешевих фінансових ресурсів. Провідну роль цінового фактора у конкурентоспроможності банку достатньо повно розкрито в наукових роботах Білого О.М. [3]. Такий підхід відповідає критеріям ефективного функціонування банків в Європейському Союзі [4].

Таке залучення ресурсів може відбуватися по наступним напрямкам:

1. Активізація діяльності вітчизняних банків на європейському міжбанківському ринку. Суттєвою перешкодою при цьому виступає складність отримання вітчизняними банками рейтингів міжнародних рейтингових агенцій внаслідок їх високої вартості. Зазначена перешкода може бути усунута внаслідок підписання відповідних угод про взаємне визнання та нострифікацію діяльності європейських та вітчизняних рейтингових агенцій.

2. залучення додаткових ресурсів шляхом безпосереднього виходу вітчизняних банків на європейські фондові біржі для залучення фінансових ресурсів як для клієнтів банку, так і шляхом додаткової емісії власних цінних паперів банку. Головною перешкодою в реалізації даного напрямку виступає неготовність вітчизняного банківського менеджменту та власників до роботи на європейських фінансових ринках за європейськими правилами. Зазначена перешкода може бути усунута шляхом усвідомлення незаперечних переваг від використання загальносвітових інструментів залучення капіталу.

3. Створення та актуалізацію діяльності альтернативних парабанківських посередницьких структур (трастові компанії, пенсійні і фінансові фонди, фінансові підрозділи великих фінансових груп, кредитні кооперативи, тощо), маючи високі європейські рейтинги та відповідне забезпечення отримують доступ значних обсягів дешевих фінансових ресурсів європейських країн та розмістять їх в українських комерційних банках. Головною перешкодою при цьому виступає високий рівень ризикованості активних операцій з українськими банками. Зазначені ризики можуть бути мінімізовані, або повністю зняті як традиційними інструментами мінімізації кредитних ризиків: диверсифікація активів, страхове або заставне забезпечення, придбання привілейованих акцій чи облігацій, тощо; так і шляхом використання інноваційних банківських продуктів притаманних суто банківській системі України як інтегровані банківські послуги [5].

4. Шляхом відкриття нових філій крупних світових банків і подальшого переливу частини їх ресурсів на вітчизняний міжбанківський ринок. Даний напрямок залучення ресурсів з одного боку створить додаткові конкурентні загрози для існуючих комерційних банків в Україні, а з іншого боку створить практично необмежений фінансовий ресурс на внутрішньому міжбанківському ринку. До загроз можна віднести наявні загальноекономічні і політичні ризики, котрі більше належать до загальнонаціональних процесів, пов'язаних з макроекономічними умовами ведення бізнесу в Україні, її місця у світових рейтингах корумпованості, відкритості та комфортності бізнес-середовища. Зазначені загрози можуть бути мінімізовані шляхом проведення реформ відповідно до стандартів Європейського Союзу, демократизацією та розбудовою громадянського суспільства в Україні.

5. Шляхом залучення міждержавних позик та позик від міжнародних фінансових установ до Національного банку України, та подальшого їх перерозподілу до тих комерційних банків, що ефективно функціонують на ринку банківських послуг України. Головною перешкодою у такому напрямку можна віднести з одного боку - відсутність бажання у міжнародних інвесторів вкладати кредитні ресурси внаслідок низької довіри до України як держави, а з іншого боку - непрозорий розподіл залучених ресурсів поміж вітчизняних комерційних банків. Усунення такої перешкоди можливо виключно внаслідок активізації економічних реформ та реформування самого інституту національного банку України відповідно до європейських стандартів при оголошенні курсу на подальшу інтеграцію вітчизняної

банківської системи до єдиної європейської валюти та відповідного перепідпорядкування Національного банку України.

Перелік використаних джерел:

1. Карминский А.М. Современные тенденции банковских инноваций [Електронний ресурс] / А. М. Карминский, О. Р. Жданова // Маркетинг і менеджмент інновацій. - 2013. - № 2. - С. 106-118. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Mimi_2013_2_11.pdf.

2. Качмар С. І. Банківська діяльність у сфері спільного інвестування: проблеми та напрями вдосконалення [Електронний ресурс] / С. І. Качмар // Регіональна економіка. - 2011. - № 2. - С. 122-127. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/regek_2011_2_16.pdf.

3. Білий О.Л. Методи ціноутворення на банківські послуги [Електронний ресурс] / О. Л. Білий, О. Г. Череп // Формування ринкових відносин в Україні. - 2011. - № 4. - С. 107 - 110. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/frvu_2011_4_24.pdf.

4. Абрамовська А. Банківська діяльність Європейського Союзу: поняття та принципи [Електронний ресурс] / А. Абрамовська // Юридичний вісник національного університету «Одеська юридична академія». - 2013. - № 4. - С. 175-179. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/urid_2013_4_31.pdf.

5. Момот О. М., Брітченко І.Г. Інтегровані банківські послуги та конкурентоспроможність банківської системи / Під наук. ред. І.Г. Брітченко. - Полтава: РВЦ ПУСКУ, 2008 – 315 с.

УДК 338.001.36

І.Г. БРІТЧЕНКО

д.е.н., проф., професор кафедри фінансів,
Ужгородський торгово-економічний інститут КНТЕУ, м. Ужгород

А.О. КНЯЗЕВИЧ,

к.е.н., доц., професор кафедри менеджменту,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

СКЛАДОВІ РИНКУ ІННОВАЦІЙ

Економіка постіндустріального суспільства орієнтована на знання, як на найбільш ефективну виробничу силу сучасності, що вимагає постійного стимулювання і підтримки як безпосередніх виробників цієї рушійної сили – науковців, дослідників, винахідників нових ідей, пропозицій, розробників інноваційних проектів, так і підприємців, що безпосередньо перетворюють ці ідеї в інноваційну продукцію, товари, послуги. Результати науково-дослідної діяльності та творчої діяльності виступають як інтелектуальний продукт. Інтелектуальний продукт втілений у винаходи, відкриття, наукові звіти, патенти, інноваційні проекти, раціоналізаторські пропозиції стає товаром на

**«ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В РИНКОВИХ УМОВАХ»**

24-25 квітня 2015 року

Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції

Редактор випуску: *Лендел Михайло Андрійович*
Відповідальні за випуск: *Чучка Іван Михайлович,*
Лендел Олег Дмитрович

Верстка: *Лендел Олег Дмитрович*

Оригінал-макет виготовлено в
Редакційно-видавничому відділі
Мукачівського державного університету
89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26
Телефон/факс (03131) 2-11-09
© Мукачівський державний університет, 2015

Здано в набір до друку 15.04.2015 р.
Формат 148/210. Папір офсетний. Друк на різнографі.
Гарнітура Times New Roman
Тираж 300 прим.

Адреса видавництва:
Видавництво «Карпатська Вежа»,
вул. Миру, 10, м. Мукачево, Закарпатська обл., 89600
тел.: (03131) 2-20-02
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру України суб'єктів
видавничої справи серія ЗТ № 10 від 20.03.2001 р.